

ÎNCHEIERE

05 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
Judecători

Aliona Miron
Ion Malanciuc
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Macovei Constantin,
în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Zubcova Olga împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, concurentul electoral Macovei Constantin privind anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023, anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023, obligarea anulării înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin și anularea înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin,

împotriva deciziei din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți (corectată prin încheierea din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți) prin care a fost casată integral încheierea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani privind admisibilitatea acțiunii și hotărârea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii,

c o n s t a t ă:

La 04 noiembrie 2023, Olga Zubcova a înaintat acțiune în contencios administrativ către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 și concurentul electoral Macovei Constantin, solicitând: declararea nulă și ilegală a deciziei/hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023; anularea integrală a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023, cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să se dispună obligarea anulării înregistrării

concurrentului/candidatului electoral Macovei Constantin; anularea înregistrării concurrentului/candidatului electoral Macovei Constantin.

În motivarea acțiunii, reclamanta a indicat că de către CECE Nihoreni nr. 27/15, la 04 octombrie 2023, a fost înregistrat candidatul Macovei Constantin din partea PP „Partidului Socialiștilor din Republica Moldova” în calitate de concurrent electoral.

Potrivit reclamantei, candidatul Macovei Constantin în prezent deține funcția de Primar al comunei Nihoreni, iar prin dispoziția nr. 105 din 05 octombrie 2023, Primarul comunei Nihoreni a dispus acordarea concediului anual cetățeanului Macovei Constantin începând cu data de 06 octombrie 2023. Prezentul document a fost extras de pe portalul oficial actelocale.md, fiind depistat la 30 octombrie 2023.

Reclamanta a menționat că potrivit lit. e) alin. (3) art. 16 din Codul electoral, concurrentul electoral este obligat să suspende funcția deținută pe perioada desfășurării scrutinului.

Ținând cont de prevederile enunțate supra, reclamanta a depus plângere către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, solicitând anularea înregistrării.

Prin hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023, s-a dispus respingerea contestației reclamantei, motivul fiind formal. Reclamanta consideră că, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 a admis o abatere de la normele legale, iar hotărârea acestuia din 02 noiembrie 2023 este una ilegală și urmează a fi anulată cu emiterea unei alte hotărâri prin care înregistrarea concurrentului vizat să fie anulată.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată mai sus, concurrentul electoral Zubcova Olga a depus contestație către Președintele Consiliului Electoral de Circumscripție Rîșcani nr. 27 cu privire la ilegalitățile comise de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 la înregistrarea concurrentului electoral fără dispoziția cu privire la suspendarea din funcția deținută, potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) lit. e) din Codul electoral. Totodată, aceste reglementări obligatorii sunt prevăzute de Regulamentul privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegeri locale (aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1103/2023) Cap. V pct. 27 lit. h) „declarația despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale - pentru persoanele care cad sub incidența prevederilor art. 16 alin. (3) din Codul electoral, conform modelului din anexa nr. 11.

În pofida faptului că, concurrentul electoral Macovei Constantin a omis intenționat aceste reglementări expres prevăzute de legislație, Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 nu reacționează la aceste încălcări de procedură, acestea, potrivit reclamantei, urmând a fi reparate de către instanța de judecată.

Reclamanta a indicat că a aflat aceste circumstanțe la 28 octombrie 2023, prin intermediul reprezentantului PP „Partidului Nostru”, Nazarciuc Ana, la Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, care având acces direct la materialele candidaților electorali, i-a comunicat despre ilegalitățile comise. Aceste circumstanțe au fost documentate, fiind menționate în plângerile adresate Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale II Rîșcani nr. 27, și CEC oficiul Rîșcani.

Totodată, hotărârea din 02 noiembrie 2023 emisă de Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 a fost contestată la 03 noiembrie 2023 conform procedurii prealabile către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale II Rîșcani nr. 27 (denumită contestație), fiind solicitată declararea nulă a Hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15.

Conform răspunsului Președintelui Consiliului Electoral de Circumscripție Rîșcani nr. 27 din 04 noiembrie 2023, „examinarea contestației concurentului electoral Zubcova Olga, nu ține de competența Consiliului Electoral al Circumscripției Rîșcani nr. 27”, răspunsul fiindu-i adus la cunoștință la 04 noiembrie 2023.

Consideră că Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale II Rîșcani nr. 27, prin emiterea hotărârii din 02 noiembrie 2023, a încălcat grav procedura stabilită de către legiuitor în materia legată de obligațiile concurenților electorali prin suspendarea lui Macovei Constantin din funcție, la alegerile locale din 05 noiembrie 2023.

Conform pct. 69 al Regulamentului privind particularitățile de desemnare și înregistrare a candidaților la alegeri locale (aprobat prin Hotărârea CEC nr. 1103/2023), „după expirarea termenului menționat la pct. 65, înregistrarea concurentului electoral poate fi anulată prin hotărârea consiliului electoral care l-a înregistrat, în baza deciziei instanței de judecată, în caz de deces al acestuia sau de survenire a circumstanțelor prevăzute la art. 16 alin. 2, precum și în temeiul art. 102 alin. (5) din Codul electoral.

În drept, reclamanta și-a întemeiat acțiunea în baza art. 72 alin. (1), 91 alin. (2), 94 alin. (1) și 102 alin. (5) lit. d) din Codul electoral.

Prin încheierea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a declarat inadmisibilă acțiunea în contencios administrativ formulată de Zubcova Olga împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, concurentul electoral Macovei Constantin privind anularea integrală a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023, cu adoptarea unei hotărâri prin care să fie dispusă obligarea anulării înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin.

Prin hotărârea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată, în ordinea contenciosului administrativ, înaintată de Zubcova Olga împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, concurentul electoral Macovei Constantin, privind declararea nulă și ilegală a deciziei/hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 și anularea înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin.

Prin decizia din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți (corectată prin încheierea din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți), a fost casată integral încheierea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani privind admisibilitatea acțiunii și hotărârea din 04 noiembrie 2023 a Judecătoriei Drochia, sediul Rîșcani, cu emiterea unei noi decizii prin care s-a declarat inadmisibilă acțiunea formulată de Zubcova Olga împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, concurentul electoral Macovei Constantin privind anularea înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin și anularea hotărârii Consiliului electoral al Circumscripției

Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023; s-a anulat integral hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 „cu privire la contestația depusă de Olga Zubcova/PP „Partidul Nostru”; s-a obligat Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 să emită actul administrativ individual privind anularea înregistrării concurentului electoral la funcția de primar în satul Nihoreni - Macovei Constantin din partea PP „Partidului Socialiștilor din Republica Moldova” la alegerile locale din 05 noiembrie 2023.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a stabilit că, Zubcova Olga nu a solicitat organului electoral de nivelul întâi anularea propriului act administrativ și anume a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023, cerința respectivă fiind înaintată doar către organul electoral ierarhic superior - Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Rîșcani nr.27.

Codul electoral prevede expres că, în cazul contestațiilor electorale, respectarea procedurii prealabile este obligatorie, astfel Zubcova Olga urma să solicite Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 anularea propriului act administrativ - hotărârea nr. 4 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023 cu privire la cererea de înregistrare a dlui Macovei Constantin în calitate de candidat la funcția de primar desemnat de către PSRM, și doar ulterior să înainteze o contestație în adresa Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Rîșcani nr. 27.

Astfel, instanța de apel a constatat cu certitudine nerespectarea căii prealabile de către Zubcova Olga la înaintarea acțiunii în contencios administrativ privind anularea integrală a hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 04 octombrie 2023, motiv din care acțiunea în partea pretenției respective a fost declarată inadmisibilă în temeiul art. 207 alin. (2) lit. f) din Codul administrativ.

Cât privește admisibilitatea pretențiilor apelantei Zubcova Olga privind anularea hotărârii nr. 33 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 și, respectiv, obligarea anulării înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin, instanța de apel a remarcat faptul că, atât în prima instanță, cât și în instanța de apel, reprezentantul tertului Macovei Constantin, avocatul Lupacescu Veaceslav, a invocat omiterea de către reclamantă a termenului de contestare prevăzut de art. 100 din Codul electoral.

Reieșind din materialele cauzei, Zubcova Olga s-a adresat cu cerere de anulare a înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin, la 30 octombrie 2023, fapt confirmat de semnătura Președintelui Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 sub inscripția ”Am primit. 30.10.2023” . /f.d.9/

Coroborând prevederile art. 95 alin. (7) din Codul electoral cu prevederile art. 100 alin. (1) și (2) lit. b) din Codul electoral, instanța de apel a menționat că omiterea de către organul electoral a termenului de examinare a contestației prevăzut de art. 100 alin. (2) din Codul electoral, nu poate constitui temei de a declara inadmisibilă acțiunea înaintată de către Zubcova Olga privind anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 și obligarea anulării înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin, or, inacțiunea autorității publice nu îi poate fi imputabilă contestatarului,

totodată prevederile art. 100 alin. (2) din Codul electoral nu exclud obligațiunea instanței de a examina contestațiile înaintate până în ziua alegerilor.

Reieșind din cele expuse, Curtea de Apel Bălți nu a identificat temeiuri de a declara inadmisibilă acțiunea reclamantei în partea ce ține de anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 și obligarea anulării înregistrării concurentului/candidatului electoral Macovei Constantin.

Instanța de apel a conchis că, competența de a anula înregistrarea concurentului electoral în temeiul art. 102 alin. (5) din Codul electoral, o are doar organul electoral care a înregistrat subiectul electoral, nu și instanța de judecată, în competența căreia este însă obligarea autorității publice să emită un act administrativ, inclusiv și hotărârea privind anularea înregistrării concurentului electoral din cursa electorală.

Referitor la cerința din contestație privind anularea hotărârii nr. 33 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023, prin care s-a declarat inadmisibilă contestația Olgăi Zubcova, Curtea de Apel Bălți a reținut că Zubcova Olga nu a contestat hotărârea nr. 4 din 04 octombrie 2023 prin care s-a înregistrat Macovei Constantin în calitate de candidat la funcția de primar în s. Nihoreni, ci a solicitat anularea înregistrării ultimului pentru încălcări ale legislației electorale. Altfel spunând, nu a fost contestată operațiunea înregistrării în cursă, dar s-a cerut excluderea din cursă a acestuia pentru încălcările admise în temeiul art. 102 alin. (5) lit. d) din Codul electoral.

Astfel, prin cererea depusă de Zubcova Olga la 30 octombrie 2023, s-a solicitat anularea înregistrării concurentului electoral Macovei Constantin, la funcția de primar al sat. Nihoreni, raionul Rîșcani, conform art. 102 alin. (5) lit. d) din Codul electoral, pe motiv că ultimul nu a fost suspendat din funcția de primar pe care o ocupa la momentul înregistrării, situație devenită cunoscută la 28 octombrie 2023 de la reprezentantul PP „Partidul Nostru” în Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15, Nazarciuc Anna.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că hotărârea nr. 33 din 02 noiembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 este neîntemeiată și contrară circumstanțelor de fapt și urmează a fi anulată integral.

Cu referire la cerința de obligare a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 la emiterea actului administrativ individual de anulare a înregistrării concurentului electoral la funcția de primar al comunei Nihoreni, Macovei Constantin, instanța de apel a subliniat că la cererea de înregistrare în calitate de candidat la funcția de primar se anexează în mod obligator declarația pe proprie răspundere a candidatului despre suspendarea din funcția deținută, din momentul începerii campaniei electorale .

Potrivit materialelor cauzei, la 18 septembrie 2023, Macovei Constantin a depus către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 o declarație pe proprie răspundere, completată la 18 septembrie 2023, conform căreia s-a obligat în conformitate cu art. 16 alin. (3) și 68 alin. (1) lit. i) din Codul electoral, că, din momentul începerii campaniei electorale și pe toată durata acesteia, își va suspenda activitatea în funcția de primar, fapt despre care va informa imediat, în formă scrisă, consiliul electoral de circumscripție, cu prezentarea actului confirmativ în acest sens. /f.d. 36/

Astfel, Macovei Constantin, activând în funcția de Primar al satului Nihoreni, se încadrează în condiția legală menționată pentru ca ultimul să-și suspende în mod obligatoriu activitatea respectivă din momentul începerii campaniei electorale și să anunțe în mod scris despre aceasta organul electoral, fiind înregistrat în calitate de candidat la 04 octombrie 2023. Contrar prevederilor legale și a declarației pe propria răspundere, Macovei Constantin nu și-a suspendat activitatea de primar, dimpotrivă, la 05 octombrie 2023 a emis dispoziția nr. 105 prin care și-a acordat concediu de odihnă anual pentru 35 zile calendaristice, începând cu 06 octombrie 2023.

Instanța de apel menționat că, la 06 octombrie 2023 Macovei Constantin a depus cerere către Primarul-interimar al satului Nihoreni prin care a cerut suspendarea sa din funcție începând cu 06 octombrie 2023, care a rămas fără nici o finalitate, nefiind emis nici un act administrativ individual de suspendare a lui Macovei Constantin din funcția de primar. În consecință, obligația legală de suspendare din funcție pe perioada campaniei electorale de către Macovei Constantin nu s-a îndeplinit. Sub acest aspect, potrivit instanței de apel, este irelevant argumentul tertului că prin depunerea cererii de suspendare la primarul interimar la 06 octombrie 2023 și-a suspendat de fapt activitatea, or, suspendarea din funcție are loc nu prin cerere, dar printr-un act administrativ expres în acest sens. Respectiv, ultimul urma să dispună de diligență și să verifice dacă cererea sa a fost examinată și să depună la consiliul electoral de circumscripție actul confirmativ în acest sens, obligație care și-a asumat-o prin declarație.

Prin urmare, reieșind din faptul că hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023, prin care contestația formulată de Zubcova Olga de anulare a înregistrării candidatului electoral a fost în mod neîntemeiat respinsă ca inadmisibilă, și, ținând cont că anume de competența acestuia ține anularea înregistrării candidatului la funcția de primar, Curtea de Apel Bălți, constatând încălcările indicate supra în acțiunile concurentului electoral Macovei Constantin, a considerat întemeiată acțiunea în contencios administrativ privind anularea hotărârii din 02 noiembrie 2023 și obligarea la emiterea actului administrativ individual defavorabil de anulare a înregistrării concurentului electoral la funcția de primar în satul Nihoreni, Macovei Constantin, din partea PP „Partidul Socialiștilor din Republica Moldova” la alegerile locale din 05 noiembrie 2023.

La 05 noiembrie 2023, Macovei Constantin a expediat prin poșta electronică recursul împotriva deciziei din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți. În aceeași zi, recurentul a expediat și un recurs suplimentar, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea deciziei instanței de apel, în partea prin care s-a anulat integral hotărârea Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 “cu privire la contestația depusă de Olga Zubcova/PP “Partidul Nostru”; s-a obligat Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 să emită actul administrativ individual privind anularea înregistrării concurentului electoral la funcția de primar în satul Nihoreni - Macovei Constantin din partea PP “Partidului Socialiștilor din Republica Moldova” la alegerile locale din 05 noiembrie 2023”, și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie declarată inadmisibilă acțiunea depusă, pe motivul neexercitării căii prealabile la organul electoral ierarhic, sau să fie respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Zubcova Olga. Totodată, recurentul a solicitat suspendarea executării

deciziei din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți până la emiterea deciziei irevocabile de Curtea Supremă de Justiție pe cauza menționată.

În motivarea recursului, s-a indicat că instanța de apel a apreciat eronat solicitările reclamantei și obligațiile pârâtului; a interpretat eronat prevederile legislației electorale; a apreciat eronat admisibilitatea pretenției privind anularea hotărârii Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Nihoreni nr. 27/15 din 02 noiembrie 2023 “cu privire la contestația depusă de Olga Zubcova/PP “Partidul Nostru”.

La 05 noiembrie 2023, ora 19.53, Zubcova Olga, prin intermediul avocatului Pascari Iulian, a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acestuia și menținerea deciziei contestate (f.d. 123-125).

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral (în vigoare de la 01 ianuarie 2023), în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea. Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Potrivit art. 100 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, autoritățile competente examinează contestațiile în termen de 3 zile de la depunere, dar nu mai târziu de ziua alegerilor. La examinarea litigiilor electorale, instanțele judecătorești aplică același termen, inclusiv în cadrul procedurilor de exercitare a căilor de atac.

Din actele cauzei rezultă că, la 05 noiembrie 2023, Curtea de Apel Bălți a pronunțat, în ședință publică, decizia contestată, dispozitivul fiind expediat părților prin poșta electronică în aceeași zi, ora 01.53 (f.d. 105).

Decizia motivată a Curții de Apel Bălți din 05 noiembrie 2023 a fost expediată participanților la proces, prin intermediul poștei electronice, la 05 noiembrie 2023, ora 10.26, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică, anexat la materialele cauzei (f.d. 108). La 05 noiembrie 2023, ora 04.42, Macovei Constantin a expediat recursul preliminar (f.d. 110-111).

Ca rezultat al repartizării aleatorii prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor, cauza a fost repartizată judecătorului-raportor la 05 noiembrie 2023, ora 16.27, fiind numită spre examinare pentru ora 20.00, în aceeași zi (f.d. 114). La ora 18.12, Curtea Supremă de Justiție a expediat recurentului solicitarea cu privire la depunerea recursului suplimentar, iar la ora 18.16 recurentul a expediat prin poșta electronică recursul suplimentar (f.d. 116, 117, 119-122).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă respectarea termenului de declarare a recursului de către Macovei Constantin.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Macovei Constantin în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ recursul este admis dacă: interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție; prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție; hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces; hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit

nerezonabilă a probelor; a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv; instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopat al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către Macovei Constantin nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Bălți și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a hotărârii recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, recursul depus de Macovei Constantin conține obiecții de fapt și de drept similare celor care au fost analizate de către prima instanță și instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că, dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei și citarea normelor de drept, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Bălți și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Macovei Constantin.

Cu referire la solictarea recurentului de suspendare a executării deciziei din 05 noiembrie 2023 a Curții de Apel Bălți până la emiterea deciziei irevocabile de Curtea Supremă de Justiție pe cauza menționată, formulată în cererea de recurs, Completul de judecată menționează că admisibilitatea recursului a fost supusă examinării în termeni restrânși, în aceeași zi cu pronunțarea deciziei recurate și depunerea

recursului, iar solicitarea respectivă este neîntemeiată și nu a fost argumentată de către recurent.

Conform art. 95 alin. (1) și (8), art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral, în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Macovei Constantin se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Aliona Miron

Judecători

Ion Malanciuc

Oxana Parfeni